

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOG GOSPODARSTVA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2005., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Ministarstva za 2005. u svim značajnim aspektima iskazuju objektivnu i istinitu sliku poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine. Sljedeći postupci i učinci utjecali su na poslovanje i pojedine stavke u financijskim izvještajima:
 - Pored planiranih prihoda, koji su ostvareni iz državnog proračuna te drugih planiranih izvora, Ministarstvo je ostvarilo prihode i primitke u iznosu 74.109.704,00 kn. Navedeni prihodi i primici nisu uplaćivani u državni proračun, što nije u skladu s odredbama Zakona o proračunu.
 - U poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za sredstva u iznosu 147.660.000,00 kn koja je Ministarstvo ranijih godina udružilo sa županijama za kreditiranje programa razvitka poljoprivrede. Ministarstvo nema saznanja uplaćuju li županije naplaćena sredstva od povrata kredita Ministarstvu u rokovima koji su određeni ugovorom.
 - Ukupni rashodi Ministarstva planirani su u iznosu 2.638.166.620,00 kn, od čega je za subvencije planirano 1.995.492.292,00 kn. Rashodi za subvencije iskazani su u 2005. u iznosu 1.156.282.358,00 kn, što je za 839.209.934,00 kn ili 42,1% manje od planiranog iznosa. Za subvencije iz državnog proračuna doznačeno je 1.990.103.412,00 kn, a dio je korišten za podmirenje obveza za subvencije iz prethodne godine koje su početkom 2005. iznosile 867.537.463,00 kn. Sredstva iz proračuna namijenjena za podmirenje obveza za subvencije iz prethodne godine nisu planirana zasebno, a rashodi za subvencije nisu planirani u skladu s dospelom pojedinih plaćanja. Zbog navedenog, ostvareni prihodi i rashodi nisu usporedivi s planiranim. Ukupni rashodi iskazani su za 846.612.117,00 kn ili 32,1% manje od planiranog iznosa. U poslovnim knjigama u 2005. nisu evidentirane obveze za subvencije koje su dospjele za plaćanje, a nisu plaćene u 2005., te pripadajući rashodi za subvencije u iznosu oko 119.000.000,00 kn, što nije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna. U okviru modela potpora ruralnom razvitku, bez provođenja natječaja isplaćene su potpore u iznosu 4.300.000,00 kn, što nije u skladu s propisima koji uređuju to područje.
 - Za pribavljanje usluga održavanja računalnog sustava koje su ugovorene u iznosu 2.109.380,00 kn, nisu provedeni propisani postupci javne nabave. Postupci nabave uredskog materijala u iznosu 567.314,00 kn nisu u potpunosti provedeni u skladu s propisima o javnoj nabavi. S ponuditeljem je ugovorena nabava pojedinih vrsta uredskog materijala koji se u 2005. nije nabavljao, a nabavljan je materijal koji nije ugovoren.

II. OSNOVNI PODACI

PODACI IZ FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005.

u kn

opis	planirano	ostvareno izvršeno	% ostvarenja izvršenja
prihodi i primici	2.638.166.620,00	2.668.204.490,00	101,1
rashodi i izdaci	2.638.166.620,00	1.791.554.503,00	67,9
stanje 31. prosinca			
nefinancijska imovina			28.275.990,00
financijska imovina			622.490.110,00
obveze			101.445.568,00
broj zaposlenika			669

Nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost građevinskih objekata 1.850.000,00 kn, opreme 12.514.412,00 kn, prijevoznih sredstava 3.938.967,00 kn, te druge imovine 9.972.611,00 kn.

Financijska imovina u iznosu 622.490.110,00 kn odnosi se na novčana sredstva u iznosu 16.162.717,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja 76.505.834,00 kn (kamate na kredite 60.179.746,00 kn, potraživanja za prihode po posebnim propisima 14.989.666,00 kn i potraživanja za kamate za zakašnjela plaćanja 1.336.422,00 kn), rashode budućih razdoblja 6.975.168,00 kn (plaće za prosinac 2005. isplaćene u siječnju 2006.) te druga potraživanja u iznosu 522.846.391,00 kn. Druga potraživanja odnose se na zajmove u iznosu 521.972.528,00 kn (poljoprivreda i šumarstvo 312.864.910,00 kn i vodno gospodarstvo 209.107.618,00 kn), te jamčevne pologe, potraživanja od zaposlenih i potraživanja za više plaćene poreze i doprinose u iznosu 873.863,00 kn.

Obveze su iskazane u iznosu 101.445.568,00 kn. Odnose se na obveze za rashode poslovanja 32.423.244,00 kn (obveze za zaposlene, za materijalne i financijske rashode i druge tekuće obveze), obveze za nabavu nefinancijske imovine 2.541.559,00 kn i obveze za zajmove u iznosu 66.480.765,00 kn (za financiranje primarne poljoprivredne proizvodnje 62.861.336,00 kn).

III. NALOZI I PREPORUKE

Osvrt na naloge revizije za 2004.

Državni ured za reviziju obavio je reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2004., o čemu je sastavljeno Izvješće.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2005. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno prema danim nalogima Državnog ureda za reviziju i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

1. Središnjem uredu za upravljanje državnom imovinom dostavljaju se podaci o imovini u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.
2. Unutarnja revizija je ustrojena, te je započela s radom u kolovozu 2005.
3. Prihodi od vlastite djelatnosti uplaćuju se u državni proračun.
4. Početkom 2006., ustrojena je evidencija o dostavljenim mjesečnim izvještajima veterinarskih organizacija o obavljenim veterinarskim pregledima i izdanim svjedodžbama, na temelju kojih Ministarstvo u poslovnim knjigama evidentira potraživanja od veterinarskih organizacija.
5. Ustrojena je evidencija maksimalno utvrđenih, te isplaćenih iznosa potpora po jedinici i vrsti poljoprivredne proizvodnje za isto razdoblje.
6. Poslove iz redovne djelatnosti obavljaju zaposlenici Ministarstva, a ugovori o djelu zaključuju se u iznimnim slučajevima.

Nalozi prema kojima nije postupljeno:

1. Za nepravodobno naplaćena potraživanja od veterinarskih organizacija ne obračunavaju se zatezne kamate.
2. Sredstva prikupljena na novčanom računu-naknada za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta, ne uplaćuju se u državni proračun.
3. Testovi za dijagnostiku kravljeg ludila plaćaju se na temelju računa u kojima nije navedena količina i pojedinačna cijena.
4. U manjem broju slučajeva postupci nabave nisu provedeni u skladu s propisima o javnoj nabavi.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2005.

Planiranje i računovodstveno poslovanje

- 1.1. Prihodi i primici su planirani u iznosu 2.638.166.620,00 kn, a ostvareni su u iznosu 2.668.204.490,00 kn, što je 30.037.870,00 kn ili 1,1% više od planiranog. Pored prihoda iz državnog proračuna u iznosu 2.592.682.451,00 kn, Ministarstvo je u 2005. ostvarilo prihode iz tekuće zalihe državnog proračuna u iznosu 1.412.335,00 kn, te druge prihode i primitke u iznosu 74.109.704,00 kn.

Drugi prihodi i primici u iznosu 74.109.704,00 kn nisu planirani, a odnose se na prihode od županija, Ministarstva gospodarstva, vraćenih subvencija, prihode od imovine, od prodaje nefinancijske imovine, primitke od financijske imovine i zaduživanja i drugo. Većina navedenih prihoda naplaćena je na računu novčanih sredstava za poticaje i naknade u poljoprivredi i ribarstvu i na računima novčanih sredstava putem kojih se obavlja kreditiranje poljoprivrede, a za koje financijske izvještaje sastavlja PBZ. Navedeni prihodi i primici nisu uplaćivani u državni proračun, što nije u skladu s odredbama članka 49. Zakona o proračunu.

S obzirom da se financijsko poslovanje Ministarstva obavlja putem većeg broja računa novčanih sredstava, u plan su trebali biti uključeni prihodi i primici, te rashodi i izdaci koji se ostvaruju na svim računima novčanih sredstava, kako bi se sredstva trošila za planirane namjene, te omogućila kontrola namjenskog korištenja sredstava.

Ukupni rashodi Ministarstva planirani su u iznosu 2.638.166.620,00 kn, a iskazani su u iznosu 1.466.357.008,00 kn, što je za 846.612.117,00 kn ili 32,1% manje od planiranog iznosa. Najvećim dijelom razlog odstupanja su rashodi za subvencije koji su planirani u iznosu 1.995.492.292,00 kn, a iskazani su u 2005. u iznosu 1.156.282.358,00 kn, što je za 839.209.934,00 kn ili 42,1% manje od planiranog iznosa. Dio ostvarenih prihoda za subvencije korišten je za podmirenje obveza za subvencije iz protekle godine. S obzirom da su rashodi za subvencije vrijednosno najveći rashodi Ministarstva, njihovo planiranje i iskazivanje ima značajan utjecaj na usporedbu ukupno iskazanih rashoda s planiranim.

Financijsko poslovanje obavlja se putem više kunskih i deviznih računa. Kod HPB otvoreno je sedam računa, a kod HBOR otvoren je račun za program kreditiranja razvitka i obnove poljodjelskih domaćinstava i program kreditiranja uzgoja i tova teladi. Za obavljanje deviznog poslovanja, uz suglasnost ministra financija, otvorena su dva devizna računa u dvije poslovne banke. U vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2006.), u tijeku su aktivnosti za zatvaranje računa novčanih sredstava Ministarstva, kako bi se buduće financijsko poslovanje obavljalo putem jedinstvenog računa Državne riznice.

Zatvaranjem navedenih računa otklonit će se opisani nedostaci vezani za planiranje i uplaćivanje prihoda Ministarstva iz drugih izvora u državni proračun.

Računovodstveno poslovanje i poslovne knjige vode se prema propisima za proračunske korisnike. Ustrojene su sve propisane poslovne knjige.

Revizijom je utvrđeno da u poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja od županija za udružena sredstva za kreditiranje programa razvitka poljoprivrede. Ministarstvo je od 2001. do 2003. zaključivalo ugovore o poslovnoj suradnji sa županijama i Gradom Zagrebom, kojima je ugovoreno zajedničko kreditiranje poljoprivrede. U navedenom razdoblju, Ministarstvo je doznačilo županijama sredstva u ukupnom iznosu 147.660.000,00 kn, a županije su se obvezale naplaćena sredstva od povrata kredita mjesečno uplaćivati na račun Ministarstva. Županije uplaćuju sredstva od povrata kredita na račun Ministarstva, ali Ministarstvo nema evidencije o potraživanjima od županija, stoga je nije moguća kontrola povrata sredstava. Ministarstvo je u vrijeme obavljanja revizije od županija zatražilo izvještaje o naplaćenim kreditima od krajnjih korisnika, te druge potrebne podatke vezane za udružena sredstva. Odredbom članka 39. Zakona o proračunu propisano je da su proračunski korisnici odgovorni za naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti i za njihovu uplatu u proračun.

Rashodi za nabavu testova za dijagnosticiranje kravljeg ludila iskazani su u iznosu 3.797.528,00 kn. Ministarstvo je s Hrvatskim veterinarskim institutom zaključilo ugovor za nabavu testova za dijagnostiku kravljeg ludila u količini do 18 000 komada. Ugovorom nije određena pojedinačna cijena i ukupna vrijednost testova koji se trebaju nabaviti. Ugovorom je trebalo odrediti vrijednost nabave, radi planiranja potrebnih sredstava za nabavu u skladu s odredbama članka 14. Zakona o javnoj nabavi. U računima za nabavu testova za dijagnosticiranje kravljeg ludila navedena je ukupna vrijednost, bez podataka o broju testova i jediničnoj cijeni, te se ne mogu usporediti obračunane količine s podacima o ugovorenim količinama. U računima je trebalo navesti jedinicu mjere i količinu testova kako bi se mogla pratiti nabava, trošak i stanje zaliha.

Ministarstvo ima ustrojeno pet glavnih knjiga prema računima novčanih sredstava i za svaku sastavlja zasebne financijske izvještaje. Poslovne knjige za poslovanje putem dva računa novčanih sredstava vodi PBZ, a za jedan račun HBOR. Obveze za inozemne zajmove iskazane su u financijskim izvještajima koje sastavlja PBZ za novčani račun – ulaganja u razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje u iznosu 62.861.336,00 kn i veće su za 6.018.050,00 kn u odnosu na 2004. Dokumentacija vezana za navedene obveze nalazi se u banci, a Ministarstvo nema saznanja o razlozima povećanja obveza za zajmove.

PBZ i HBOR sastavljaju financijske izvještaje koji se konsolidiraju s financijskim izvještajima koje je sastavilo Ministarstvo. HBOR sastavlja financijske izvještaje za račun novčanih sredstava za programe kreditiranja razvitka i obnove poljodjelskih domaćinstava i uzgoja i tova teladi. Ministarstvo s navedenog računa ne ostvaruje prihode i primitke, a prema izvještaju banke, naplaćena sredstva od povrata kredita i kamata, banka uplaćuje Ministarstvu financija.

Za djelatnost (glava) poljoprivreda i šumarstvo, Ministarstvo je sastavilo četiri financijska izvještaja, dva izvještaja sastavila je PBZ, a jedan izvještaj HBOR. Navedenih sedam financijskih izvještaja Ministarstvo je konsolidiralo, te sastavilo objedinjeni financijski izvještaj za glavu poljoprivreda i šumarstvo.

Za djelatnost vodnog gospodarstva također su sastavljeni posebni financijski izvještaji. Financijski izvještaji vodnog gospodarstva trebaju biti uključeni u financijske izvještaje za Ministarstvo kao cjelinu.

Ministarstvo nije sastavilo jedan financijski izvještaj za obje navedene proračunske glave, nego konsolidira financijske izvještaje za razdjel Ministarstva nakon primitka financijskih izvještaja za treću proračunsku glavu - Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu. Sredstva za poslovanje ustrojstvenih jedinica Ministarstva planirana su državnim proračunom u dvije proračunske glave i to: poljoprivreda i šumarstvo, te vodno gospodarstvo. S obzirom da je uprava za vodno gospodarstvo jedna od 15 ustrojstvenih jedinica Ministarstva, sredstva za vodno gospodarstvo nije potrebno planirati u posebnoj proračunskoj glavi i sastavljati posebne financijske izvještaje.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da Ministarstvo ne bi trebalo u svoje financijske izvještaje uključivati bilancu koju sastavlja HBOR, s obzirom da prihode i primitke od povrata glavnice kredita i kamata ne planira niti ostvaruje Ministarstvo, nego Ministarstvo financija.

Predloženo je da Ministarstvo financija potraživanja po danim kreditima iz navedenih programa uključi u svoje poslovne knjige i financijske izvještaje, o čemu Ministarstvo treba postići dogovor s Ministarstvom financija.

Državni ured za reviziju je naložio evidentiranje potraživanja od županija vezanih za udružena sredstva za kreditiranje poljoprivrede u poslovnim knjigama, te ustrojavanje analitičke evidencije iz koje će biti vidljivo stanje potraživanja za udružena sredstva od svake pojedine županije. Nadalje je naloženo obavljati kontrolu povrata sredstava od županija, te kontroliranje poslovanja putem računa, koje je ugovorom povjereno banci.

- 1.2. *Ministarstvo je prihvatilo naloge i prijedloge Državnog ureda za reviziju vezano za planiranje i računovodstveno poslovanje. Navedeno je da će u proračun za 2007. biti uključeni prihodi i primici, te rashodi i izdaci koji se ostvaruju na svim računima novčanih sredstava, a osobito na računima putem kojih se obavlja kreditiranje poljoprivrede za koje financijske izvještaje sastavlja PBZ. Zatvaranjem računa posebnih namjena tijekom 2006. svi prihodi uplaćuju se izravno u državni proračun. Ministarstvo je nadalje navelo da će od Ministarstva financija zatražiti da se u proračunu za 2007. sredstva za vodno gospodarstvo ne planiraju u zasebnoj proračunskoj glavi već unutar glave poljoprivreda i šumarstvo, te dogovoriti sastanak vezano za evidentiranje financijskih izvještaja koje sastavlja HBOR. U suradnji sa županijama s kojima je udruživalo sredstva i bankama koje su obavljale kreditiranje poljoprivrede, sastavit će izvješće o uplaćenim sredstvima i obvezama, te dogovoriti način izvještavanja Ministarstva od strane županija. Navodi da će se ubuduće iskazivati jedinična cijena i ukupna vrijednosti nabave testova za dijagnosticanje kravljeg ludila.***

Rashodi za subvencije

- 2.1.** Rashodi za subvencije planirani su u iznosu 1.995.492.292,00 kn, a iskazani su u iznosu 1.156.282.358,00 kn, što je za 839.209.934,00 kn ili 42,1% manje od planiranog iznosa. Iz državnog proračuna za subvencije doznačeno je 1.990.103.412,00 kn. Iskazani rashodi za subvencije manji su za 833.821.054,00 kn od iznosa doznačenih sredstava. S dijelom doznačenih sredstava podmirene su obveze za subvencije iz ranijih godina, koje su koncem 2004. iznosile 867.537.463,00 kn, a rashodi su evidentirani u 2004.

Rashode za subvencije trebalo je realnije planirati u skladu s dospijećem plaćanja pojedinih subvencija u 2005., a sredstva iz proračuna namijenjena za podmirenje obveza za subvencije iz prethodnih godina trebalo je planirati zasebno. Na opisani način ostvareni rashodi bili bi usporedivi s planiranim. U poslovnim knjigama za 2005. evidentirane su obveze za subvencije koje su plaćene u 2005., dok obveze za subvencije koje nisu plaćene do konca 2005., a koje su prema odredbama Pravilnika o načinu i uvjetima provedbe modela poticanja proizvodnje dospijevale za plaćanje u 2005., nisu evidentirane. Zbog navedenog, u poslovnim knjigama za 2005., obveze za subvencije kao i pripadajući rashodi za subvencije iskazani su u iznosu manjem za 119.000.000,00 kn. Koncem 2005. obveze za subvencije iskazane su u iznosu 1.008.000,00 kn. Obveze za subvencije koje dospijevaju u 2006. nisu iskazane u poslovnim knjigama u 2005. Navedene obveze i rashodi iskazani su u poslovnim knjigama u 2006. u razdoblju kad je obavljeno plaćanje.

Prema odredbama članka 13. Uredbe o računovodstvu proračuna, rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) u razdoblju na koje se odnose, te su u poslovnim knjigama u 2005. trebale biti iskazane sve obveze za subvencije koje su dospijevale za plaćanje u 2005., kao i pripadajući rashodi vezani za navedene subvencije.

Rashodi za subvencije u 2005. u odnosu na 2004. iskazani su u iznosu manjem za 826.687.780,00 kn. Osnovni razlog je promjena odredbi Pravilnika o načinu i uvjetima provedbe modela poticanja proizvodnje, koje određuju dospijeće plaćanja određenih potpora, te je u 2005. za plaćanje dospijevalo manje potpora u odnosu na 2004. Drugi razlog je što u poslovnim knjigama u 2005. nisu evidentirani rashodi za subvencije koji nisu plaćeni do konca 2005., a dospijevali su za plaćanje.

Rashodi za subvencije odnose se na poticanje poljoprivredne proizvodnje u iznosu 873.713.734,00 kn, investicijsku potporu poljoprivredi u iznosu 78.957.408,00 kn, intervencije na tržištu u iznosu 66.943.394,00 kn, podizanje višegodišnjih nasada u iznosu 61.340.307,00 kn, potporu dohotku nekomercijalnim poljoprivrednicima u iznosu 56.722.000,00 kn, ruralni razvitak u iznosu 8.068.052,00 kn, horizontalne mjere potpore u prehrani u iznosu 7.321.120,00 kn i subvencije društvima u javnom sektoru u iznosu 3.216.343,00 kn.

Modeli državne potpore poljoprivredi, ribarstvu, šumarstvu i ruralnim područjima, programi u sklopu pojedinih modela, iznosi potpore za pojedine proizvodnje, uvjeti za ostvarivanje državne potpore, te korisnici državne potpore propisani su odredbama Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu. Korisnici potpore su obiteljska poljoprivredna gospodarstva, obrtnici, zadruga, trgovačka društva i fizičke osobe koje su upisane u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava, te druge fizičke i pravne osobe koje ispunjavaju propisane uvjete. Način i uvjeti vezani za upis u Upisnik seljačkih gospodarstava ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i Upisnik trgovačkih društava, zadruga i obrtnika u poljoprivredi propisani su odredbama Pravilnika o upisu u upisnik poljoprivrednih gospodarstava.

Upis poljoprivrednih gospodarstava u Upisnik obavlja se u uredima državne uprave u županijama, te upravnom tijelu Grada Zagreba, a podaci se objedinjuju u središnjoj bazi podataka o poljoprivrednim gospodarstvima u Ministarstvu. Prema podacima u središnjoj bazi podataka, u ožujku 2006. u Upisnik je bilo upisano 165 480 poljoprivrednih gospodarstava, a u navedeni broj uključena su i gospodarstva koja su se u međuvremenu ugasila.

Upisnik je jedinstven, te ne omogućava pregled poljoprivrednih gospodarstava prema organizacijskim oblicima koji su predviđeni Pravilnikom o upisu u upisnik poljoprivrednih gospodarstava, a to su obiteljska poljoprivredna gospodarstva, te trgovačka društva, zadruge, obrtnici i drugi oblici poljoprivrednih gospodarstava.

U okviru rashoda za potpore ruralnom razvitku koji su ostvareni u iznosu 8.068.052,00 kn, rashodi za sufinanciranje obnove maslinika i okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta radi podizanja vinograda ostvareni su u iznosu 4.300.000,00 kn. Sufinanciranje obnove maslinika i okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta radi podizanja vinograda, obavljeno je na temelju pojedinačnih odluka ministra i odluke kolegija ministra, što nije u skladu s odredbama članka 53. i 55. Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu, kojima je propisano da se programi u okviru potpore modela ruralnog razvitka sufinanciraju na temelju provedenih natječaja. Ugovori s nositeljima projekata zaključeni su u listopadu i studenome 2005.

Državni ured za reviziju je naložio sufinanciranje programa potpora u okviru modela ruralnog razvitka na temelju provedenih natječaja. Naloženo je iskazivanje rashoda i obveza za potpore u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna, te isplaćivanje potpora korisnicima u rokovima koji su propisani odredbama Pravilnika o načinu i uvjetima provedbe modela poticanja proizvodnje.

Državni ured za reviziju je predložio ustrojavanje evidencije o upisanim poljoprivrednim gospodarstvima prema organizacijskim oblicima gospodarstva, odnosno osigurati mogućnost posebnog pregleda Upisnika obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i posebnog pregleda Upisnika trgovačkih društava, zadruga i obrtnika u poljoprivredi, kako je predviđeno Pravilnikom o upisu u upisnik poljoprivrednih gospodarstava.

Također je predloženo ustrojiti evidencije isplaćenih potpora prema organizacijskom obliku poljoprivrednog gospodarstva, kako bi se mogli dobiti podaci koliko je sredstava isplaćeno obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, a koliko trgovačkim društvima i drugim organizacijskim oblicima poljoprivrednih gospodarstava.

2.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalog vezano za sufinanciranje programa potpora u okviru modela ruralnog razvitka, iskazivanje rashoda i obveza za državne potpore u poljoprivredi, te isplaćivanje potpora u propisanim rokovima. Ministarstvo obrazlaže da je na temelju odredbi Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu i drugim propisima, obavljena isplata sredstava u 2005. prema ostvarenim pravima za proizvodnju iz 2004. i 2005. i utvrđenim kvotama.*

Osigurana sredstva za 2005. bila su nedostatna za isplatu svih proizvodnji ostvarenih u 2005. u punom iznosu, te su bile utvrđene maksimalno poticajne količine za sve proizvodnje, a isplate su obavljene u skladu s prilikom sredstava iz državnog proračuna. Početkom 2005., nakon izmjena odredbi Pravilnika o načinu i uvjetima provedbe modela poticanja proizvodnje, rokovi a i isplata potpora za proizvodnju iz tekuće godine pomaknuti su na prvo tromjesečje sljedeće godine. Osnovni razlog je usuglašavanje proizvodne i proračunske godine i smanjenje prijenosa obveza, te praćenje kvote s osiguranim sredstvima za proračunsku godinu.

Dio obveza za potpore prenosio se od 2003., te će se novim načinom obračunavanja državnih potpora i izmjenama propisa uskladiti rokovi plaćanja s nastankom obveza na način da će se plaćanja za prava dospjela na naplatu u tekućoj godini uskladiti s osiguranim sredstvima u državnom proračunu.

Postupci javne nabave

- 3.1. Ministarstvo je donijelo plan nabave nefinancijske imovine za 2005. Ustrojene su evidencije postupaka nabave i zaključenih ugovora o nabavi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Ukupna vrijednost javne nabave u 2005. iznosila je 26.726.017,00 kn.

Za nabavu usluga održavanja računalnog sustava u iznosu 1.659.322,00 kn, nisu provedeni postupci javne nabave, što nije u skladu s odredbama članka 7. Zakona o javnoj nabavi, kojima je propisano da naručitelji moraju odredbe navedenog Zakona primijeniti na nabavu istovrsne robe, usluga i radova. Ministarstvo je koncem 2004. zaključilo ugovor s isporučiteljom za nabavu usluga u iznosu 2.109.380,00 kn izravnom pogodbom, bez suglasnosti Ureda za javnu nabavu.

U prosincu 2004. pribavljena je suglasnost Središnjeg državnog ureda za e-Hrvatsku za izdvojenu nabavu usluga održavanja računalnog sustava, vezanog uz vođenje upisnika poljoprivrednih gospodarstava. Suglasnost za izdvojenu nabavu ne oslobađa naručitelja usluga primjene propisanih postupaka javne nabave, te je za nabavu usluga održavanja računalnog sustava trebalo primijeniti propisani postupak javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

U pojedinim slučajevima, koji se odnose na nabavu uredskog materijala postupci javne nabave nisu u potpunosti provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. U dokumentaciji za javno nadmetanje iz ožujka 2005., uredski materijal je podijeljen na 92 vrste. Kriterij za odabir najpovoljnije ponude je bila najniža ponuđena cijena za cjelokupni predmet nabave. Ponude je dostavilo 12 ponuditelja, a odabrana je ponuda ponuditelja s najnižom cijenom. Za nabavu uredskog materijala, s ponuditeljem je zaključen ugovor u svibnju 2005. u iznosu 734.470,00 kn, od kojeg je do konca 2005. nabavljen uredski materijal u vrijednosti 567.314,00 kn. Ponuđene cijene odabranog ponuditelja za pojedine vrste uredskog materijala znatno su niže u odnosu na druge ponuditelje. Određene vrste uredskog materijala, koje su u ponudi odabranog ponuditelja imale niske cijene, a koje su značajno utjecale na ukupan iznos ponude, nisu nabavljane tijekom 2005. Druge vrste uredskog materijala nabavljane su dijelom po ponuđenoj cijeni, a dijelom po znatno višim cijenama. Ministarstvo je od odabranog ponuditelja naručivalo neke vrste uredskog materijala koje nisu bile ugovorene. S obzirom da je ugovorena nabava pojedinih vrsta uredskog materijala koji nije nabavljan, da su nabavljane pojedine vrste uredskog materijala koje nisu ugovorene, te da je dijelom uredski materijal nabavljen po višim cijenama u odnosu na ugovorene, nabava uredskog materijala nije u potpunosti obavljena u skladu s cijenama iz odabrane ponude, odnosno zaključenim ugovorom. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 3. Zakona o javnoj nabavi, kojima je propisano da postupak nabave naručitelj provodi pravodobno, tako da se omogući učinkovita nabava, a nadmetanjem i odabirom najpovoljnije ponude naručitelj mora ostvariti efikasno i svrsishodno gospodarenje sredstvima za nabavu.

Državni ured za reviziju je naložio provođenje postupka nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, te obavljanje nabave u skladu s odredbama zaključenog ugovora. Naloženo je u dokumentaciji za nadmetanje navesti vrste roba za kojima postoji stvarna potreba.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da je, bez obzira što je kriterij odabira najpovoljnije ponude za nabavu uredskog materijala bila najniža ponuđena cijena cjelokupnog predmeta nabave, povjerenstvo za pripremu i provedbu postupka nabave trebalo provjeriti i ponuđene cijene pojedinačno po vrstama uredskog materijala, te za utvrđene veće razlike između ponuđenih cijena zatražiti dodatna obrazloženja od ponuditelja.

- 3.2. *Vezano za postupke javne nabave, Ministarstvo je prihvatilo nalog, te obrazložilo da se u 2005. zbog zapošljavanja većeg broja državnih službenika nabavljao uredski materijal i pribor koji se nije mogao predvidjeti niti po vrsti, niti po količini. Vezano za nabavu usluga održavanja računalnog sustava, obrazloženo je da je dobavljač s kojim je zaključen ugovor jedini koji može isporučiti navedene usluge, a usluge su obavljene u skladu s ugovorom. Navedeno je da će se u budućim nabavama primjenjivati propisani postupci javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.*

Izvjешće s ugrađenim očitovanjem uručeno je zakonskom predstavniku 4. rujna 2006.